

Allianz Research

Rynki energii elektrycznej Unii Europejskiej

marzec 2023 r.

Ludovic Subran
Chief Economist
ludovic.subran@allianz.com

Jordi Basco Carrera
Lead Investment
Strategist
jordi.basco_carrera@allianz.com

Maxime Darmet
Senior Economist
maxime.darmet@allianz-trade.com

Pablo Espinosa Uriel
Investment Strategist
pablo.espinosa-uriel@allianz.com

Jasmin Gröschl
Senior Economist
jasmin.groeschl@allianz.com

Arne Holzhausen
arne.holzhausen@allianz.com

Andreas Jobst
Head of Macroeconomic
and Capital Markets
Research
andreas.jobst@allianz.com

Maddalena Martini
Senior Economist
maddalena.martini@allianz.com

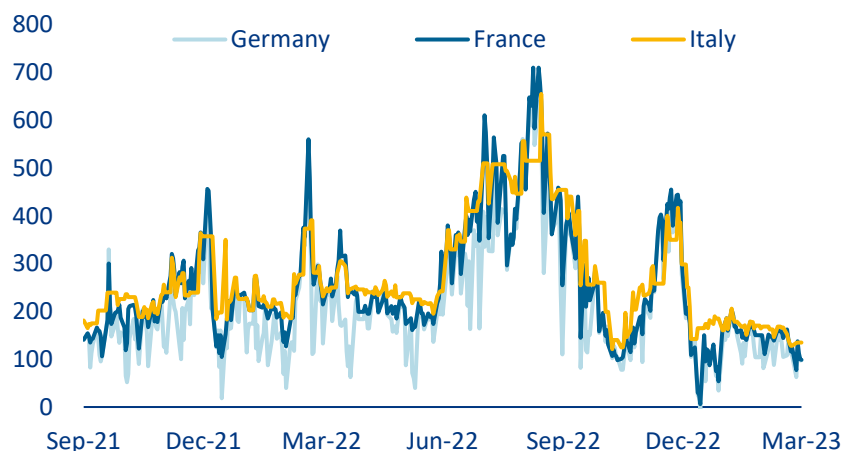
Markus Zimmer
Senior Expert ESG
markus.zimmer@allianz.com

Jeśli coś nie jest zepsute, nie naprawiaj tego

Rynki energii elektrycznej UE - Komisja Europejska przedstawiła skromną propozycję reformy, skupiając się na dodatkach w celu zwiększenia stabilności cen. Komisja nie utworzyła jednak drogi dla bardziej skoordynowanej i ukierunkowanej polityki w czasach kryzysu energetycznego.

Komisja Europejska przedstawiła swoje propozycje reformy europejskiego rynku energii elektrycznej. Jednak mimo obietnic o "głębokiej i kompleksowej reformie", są to raczej dodatki do obecnej konstrukcji rynku. System "merit order", który był odpowiedzialny za ekstremalne wahania cen latem ubiegłego roku, pozostanie zasadą, według której działają krótkoterminowe rynki energii elektrycznej. Wzmocnione zostaną jednak doraźne instrumenty łagodzenia ekstremalnych szczytów cenowych. Odporność rynku w opinii Allianz Trade należy również wzmocnić poprzez przyspieszone wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, wzmocnione poprzez dodanie wirtualnych rynków regionalnych, jak również rynków elastyczności, które wspierają wprowadzanie zdolności magazynowania w sieci przesyłowej i zwiększają reakcję strony popytowej na sygnały cenowe. Takie podejście jest uzasadnione: Nawet jeśli system "merit order" prowadzi do zmienności cen (Wykres 1), okazał się on ogólnie skutecznym systemem zarządzania podażą i popytem na rynku europejskim.

Wykres 1: Hurtowe ceny energii elektrycznej w Europie

[Germany = Niemcy; France = Francja; Italy = Włochy]

Źródła: Refinitiv, Allianz Research

Istotą propozycji Komisji jest dodanie długoterminowych instrumentów, które nie tylko zapewniają wszystkim odbiorcom energii elektrycznej - w tym gospodarstwach domowym - wyższy stopień stabilności (cen), ale przede wszystkim mają na celu stworzenie właściwych bodźców do stymulowania zrównoważonych inwestycji w zakresie wytwarzania i zużycia energii elektrycznej. W grę wchodzi dwa instrumenty: PPA (umowy zakupu energii elektrycznej) oraz CfD (kontrakty na różnicę). Pierwsze z nich to dwustronne umowy między producentami i konsumentami energii elektrycznej, które do tej pory były stosowane głównie w przemyśle, zapewniając dużym odbiorcom długoterminową pewność co do cen i ilości energii. Chodzi o to, by korzyści te udostępnić również użytkownikom detalicznym (gospodarstwom domowym oraz małym i średnim przedsiębiorstwom). Z kolei CfD są zawierane między regulatorem a dostawcami energii elektrycznej i prowadzą do wypłaty rekompensat, jeśli cena energii elektrycznej spadnie poza określony przedział. Obecnie ma panować symetria: Jeśli ceny są zbyt wysokie, producent energii elektrycznej musi zapłacić - w ten sposób problem "nadmiernych zysków" (i ich ewentualnego uszczuplenia) jest jednocześnie elegancko rozwiązany. Głównym celem CfD jest jednak stworzenie długoterminowej, stabilnej podstawy obliczeniowej dla inwestycji w odnawialne źródła energii. Z planowaną regulacją wiąże się szereg środków towarzyszących, które mają zwiększyć akceptację i upowszechnienie tych instrumentów. Ostatecznie jednak to uczestnicy rynku zdecydują, czy z nich skorzystają.

Propozycja Komisji Europejskiej uwzględni kruchość paneuropejskiego rynku energii elektrycznej, na którym występują znaczne różnice regionalne. Jest to reforma z wycuciem proporcji, która poprawia status quo - zwłaszcza jeśli uda się jej znacząco zwiększyć wykorzystanie CfD, a tym samym inwestycje. W tym kontekście w opinii Allianz Trade należy wziąć pod uwagę nie tylko wytwarzanie energii, ale także w coraz większym stopniu infrastrukturę sieciową: Inwestycje w cyfryzację w celu inteligentnego sterowania zużyciem energii elektrycznej oraz wystarczające zdolności magazynowania są pilnie potrzebne, aby zapewnić niezbędną elastyczność podaży i popytu. Na przykład "prosumenci" będą wspierani w dzieleniu się swoją samodzielnie wytworzoną energią elektryczną, ponieważ państwa członkowskie są zobowiązane do dostosowania sieci do tego, aby energia elektryczna mogła również przepływać "w drugą stronę" od konsumentów do systemu, oraz do wprowadzenia odpowiedniej infrastruktury informatycznej. Operatorzy systemów przesyłowych są zachęceni do zamawiania produktów "oszczędzających energię w szczycie", które umożliwiają zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną w godzinach szczytu. Potrzeby w zakresie elastyczności systemu elektroenergetycznego będą okresowo oceniane, a odpowiednie systemy wsparcia powinny zapewniać dostępność wystarczającej zdolności reakcji po stronie popytu i magazynowania. Jest to konieczne, aby odnawialne źródła energii mogły w dłuższej perspektywie obniżyć cenę energii elektrycznej w Europie, a tym samym zapewnić konkurencyjność europejskiego przemysłu.

W opinii Allianz Trade bardziej niż sam rynek energii, reformy wymagają reakcje rządów na kryzys cen energii. Nieskoordynowane i źle ukierunkowane interwencje rynkowe tworzą niewłaściwe bodźce dla wszystkich uczestników rynku. Dotyczy to nawet niemieckiego hamulca cen energii elektrycznej, który przynajmniej na papierze stanowi zachętę do oszczędzania energii. W obecnej sytuacji rynkowej ceny stałe częściej utrzymują ceny na wyższym poziomie przez dłuższy czas, osłabiając chęć zmiany dostawcy - najbardziej efektywny element konkurencji na rynku energii elektrycznej. Niemiecki hamulec cenowy dla energii elektrycznej jest przykładem opóźnionych i nadmiernie zaprojektowanych interwencji na złożonym rynku. Nawet jeśli ekstremalne wahania z zeszłego lata raczej nie powtórzą się w takiej formie, to kolejny kryzys cen energii na pewno nadejdzie i rządy powinny być na niego dobrze przygotowane. W tym celu potrzebują zestawu narzędzi w postaci skutecznych i ukierunkowanych środków ex ante, które przyniosą szybką ulgę osobom naprawdę dotkniętym kryzysem, takich jak płatności ryczałtowe dla potrzebujących gospodarstw domowych.

Jak zawsze, oceny podlegają poniższemu wyłączeniu odpowiedzialności.

OŚWIADCZENIA DOTYCZĄCE PRZYSZŁOŚCI

Niniejszy dokument zawiera oświadczenia dotyczące przyszłości, takie jak prognozy czy przewidywania, które opierają się na bieżących poglądach i założeniach kierownictwa i które podlegają znanym i nieznanym ryzykom i niepewnościom. Rzeczywiste wyniki, dane czy zdarzenia mogą odbiegać znacząco od przewidywanych czy domniemywanych w takich oświadczeniach prognostycznych.

Różnice mogą wynikać ze zmian czynników, między innymi: (i) ogólnej sytuacji gospodarczej i konkurencyjnej w kluczowej działalności i na kluczowych rynkach Allianz, (ii) wyników na rynkach finansowych (szczególnie w zakresie zmienności, płynności, zdarzeń kredytowych), (iii) częstotliwości i wagi zdarzeń szkodowych, w tym w odniesieniu do szkód wynikających z katastrof naturalnych, a także zmian w kosztach szkód, (iv) trendów poziomów umiarności i zachorowalności, (v) poziomu odporności, (vi) poziomu braku płatności - szczególnie w segmencie bankowości, (vii) poziomu stóp procentowych, (viii) kursów walutowych, szczególnie EUR/USD, (ix) przepisów prawnych i regulacji, szczególnie podatkowych, (x) wpływu przejęć, w tym kwestii związanych z integracją i reorganizacją oraz (xi) ogólnych warunków konkurencyjnych w zakresie lokalnym, regionalnym, krajowym i/lub globalnym. Wiele z tych czynników może cechować się zwiększonym prawdopodobieństwem wystąpienia lub wyższą wagą skutków ich wystąpienia w przypadku wystąpienia ataków terrorystycznych i ich konsekwencji.

BRAK OBOWIĄZKU AKTUALIZACJI

Spółka nie jest zobowiązana do aktualizacji żadnych prognoz czy oświadczeń dotyczących przyszłości zawartych w niniejszym raporcie, za wyjątkiem informacji, których ujawnienia wymagają przepisy prawa.

Allianz Trade stanowi znak towarowy służący do oznaczenia zakresu usług świadczonych przez Euler Hermes.